

Lovforslaget sattes under Forhandling.

S. Bojesen: Da vi her i Landet for ca. 23 Aar siden efter forudgaaet Konvention med Sverige, hvilken Konvention senere blev tiltraadt af Norge, for første Gang indførte Decimal-Stytemet i vor Møntordning ved Møntloven af 1873, gjorde man ganske vist her hjemme et Spring. De fleste ærede Medlemmer ville vistnok mindes adskillige af de Betæneligheder og Uengstelser, som ganske naturligt opstode forinden Stytemets Indførelse, men jeg tror ogsaa, ærede Medlemmer ville mindes, naar de kaste Blikket tilbage paa den Tid, hvor let det i Virkeligheden gennemførtes, og hvor hurtigt det gik ind i Folks Bevidsthed i det hele taget. Det gik saa let, at hvis man kunde tænke sig, at vi nu til Dags skulde gaa tilbage til det, vi havde den Gang, nemlig 2 Skilling, 3 Skilling, 4 Skilling, 8 Skilling og 16 Skilling, hvilke sidste udgjorde 1 Mark og 96 Skilling som var 6 Mark, vilde man betafte sig derfor, især naar vi skulde have det sammen med vort gamle Maal- og Vægtstytem, som jo var inddelt paa en noget lignende Maade, om ikke ganske efter det samme Grundstytem. Man kunde næsten kalde det 16-Talstytem, idet Tallet 16 var det fremherskende i Skippund, Pispund, Pund og Lod, og hvad de andre Inddelinger nu hedde. Jeg kan altsaa ikke tro andet, end at man med en vis Tilfredshed maa se paa, at dette Lovforslag nu paa ny er kommet frem til Drøftelse og Behandling her i Folketinget. Hvis man omfider skulde saa Forslaget vedtaget, vil det upaatvivlelig vise sig, at her er en ganske overordentlig Gevinst, idet der vil indtræde en Lettelse i alle Omsætningsforhold, som kun delvis kunde finde Sted ved Indførelsen af Møntstytemet. Lettelsen vil nu blive gennemgaaende, idet man saa vil saa Decimalstytemet indført ogsaa for Maal og Vægt. Hvad Maalene angaar, Vængdemaal, Flademaal og Rummaal, da er det her, at det mest ny indtræder, medens det ved Vægten nærmest ere Betegnelserne, der blive forandrede, eftersom den nuværende Vægtenhed paa en Maade bliver ved at bestaa, idet Pundet er uforandret = $\frac{1}{2}$ Kilogram. Der er her kun nærmest Tale om nogle ny Betegnelser, som jeg dog ikke tror kunne volde store Vanskeligheder at saa bragt ind i Folks Bevidsthed. Man maa nærmest forundre sig over — det gør jeg i alt Fald for mit Vedkommende — at et saadant Forslag som dette, der gentagne Gange har været fremme, siden det første Gang blev fremlagt i 1875, ikke er kommet videre. Forslaget har været

forelagt 3 Gange før, alternerende i Folketing og Landsting, og det har vist sig, at Indførelsen af det metriske Stytem har haft en betydelig Tilslutning i begge Ting, men Forslaget er aldrig naaet at komme fra det ene Ting til det andet, og altsaa ikke til at blive endelig vedtaget. Vi staa nu her atter over for dette Forslag, efter at det er tilsendt os fra Landstinget, hvor det lige som ved tidligere Lejligheder har faaet en indgaaende Drøftelse, hvoraf Resultatet er blevet, at man omtrent enstemmig har bestemt sig til at gennemføre Forslaget i den Form, hvori det foreligger her. — At Titalstytemet i det hele taget maa være tiltalende, synes mig ligger ligefrem som skrevet fra Naturens Haand. Tage vi Mennesket med sine 5 Fingre paa hver Haand og 5 Tæer paa hver Fod, saa have vi jo her 2 Gange 5 eller 10. Jeg tror derfor, at det ganske naturligt havde ligget for, om vi fra tidligere Tid af havde indført Decimalstytemet. Ved at gaa over til en saadan Forandring som denne, som jo for øvrigt er komplimenterende for Anvendelsen af Decimalstytemet, opstaar der naturligvis i Djeblippet forskellige Betæneligheder ved at foretage det afflutende Skridt. Dem, der nærmest maa tænkes paa her, ere de store, brede Lag i Samfundet. For Smaafolk paa Landet, der have en mindre Omsætning daglig, vil det naturligvis være en Vanskelighed at sætte sig tilbørligt ind i Stytemet, men jeg tror, at denne Vanskelighed vilde de paa den anden Side let komme over, fordi disse Folk ikke i det daglige Liv have saa grumme megen Anvendelse for Regning, og i hvert Fald tror jeg, at de Beregninger, som de have at gøre, vilde de meget hurtigt kunne vænne sig til, saa meget mere som der, ret beset, ikke er saa overmaade mange Forandringer at saa fat i. Da Møntforandringen skete, blev Enheden, Rigsdaleren, til 2 Kr., men Værdien blev den samme. Vanskeligheden faldt kun i, at Kronen skulde deles i Hundredebele, medens Daleren var inddelt i 96 Dele. Noget lignende vil være Tilfældet med Meteren, som jo er noget nyt. Meteren er omtrent 3 Fod, og naar vi gaa ud fra, at det almindelige Maal, som bruges herhjemme, er Foden og Alenen, saa vilde de Herrer altsaa se, at paa samme Maade som en Mark, da det ny Møntstytem indførtes, var $\frac{1}{3}$ af 1 Krone og altsaa blev regnet lig 33 Ore, og 2 Mark blev omtrent 67 Ore, saaledes vil en Fod paa det nærmeste være 33 Centimeter, og 2 Fod eller 1 Alen vil være omtrent 67 Centimeter; den lille Difference, der i den mindre Omsætning fremkommer ved at regne